

ПРИКАЗКИ И РАЗКАЗИ ОТЪ ЦЪЛЪ СВЪТЪ

СКОКЛЪОВЦИ

Приказка от Ханс Андерсен

Бълхата, скакалецът и кончето от гъша гост на мислиха веднаж да опитат, кой от тях ще скочи най-високо. И тъй, поканиха ги всички, който желае, да се полюбува на чудесното зрелище. Състезанието ставаше във стаята. Всички трима бяха отлични скокльовци.

И надскачането започна. Бълхата подскочи тъй високо, че се изгуби съвсем от погледа. Тогава всички започнаха да твърдят, че тя, изобщо, не е скачала.

Скакалецът скочи два пъти по-ниско от бълхата, но падна право в лицето на царя, и последният заяви, че това е твърде неприлично от негова страна.

Кончето от гъша кость стоя дълго, мълчаливо и замислено. Най-сетне нѣкои започнаха да мислят, че то не умѣе да скача.

— Дано само не му се случи нѣщо, — рече придворното куче и го помирира отново.

Но въ тая минута кончето направи малък скок и — хоп! — скочи право в скута на княгинята, която седеше на ниско златно столче.

Тогава царят каза:

— Най-високо от всички скача тоя, който може да стигне дъщеря ми. Но за такъв скок трѣбва да имаш умна глава. Кончето доказа, че я има.

И тъй, кончето от гъша кость получи ржката на княгинята.

— Но азъ скочихъ най-високо от всички, — рече бълхата. — Впрочемъ, все ми е едно. Нека княгинята се омъжи за кончето. Все пакъ, азъ скочихъ най-високо! На тоя свѣтъ трѣбва да имашъ едро тѣло, за да те забележатъ!

И бълхата отиде въ чуждитѣ страни, постѣпи тамъ на военна служба и, както разправятъ, била убита въ едно сражение.

Скакалецътъ пъкъ седна въ рова и започна да мисли, колко странно е уреденъ Божия свѣтъ. Той каза сѣщо: „Да, трѣбва да имашъ едро тѣло!“ И следъ това запѣ своята тѣжна пѣсничка, и отъ пѣсничката, именно, ние взехме тази история.

тука е сѣнчица . . . Отъ това по хубаво — здраве!

Забелязалъ сѣмъ, че на такова предложение никой не отказва. Васката дори ме изпревари и първи влѣзе въ водата. А следъ като се кѣпахме два часа, изтегнахме се върху одеалото, подложихме раницитѣ подъ главитѣ си и заспахме.

Едно е неудобството, когато човѣкъ спи на полето: нѣма будилникъ, та да знае кога да стане.

Васката забеляза това неудобство още щомъ отвори очи.

— Хайде ей, — закрещѣ той отъ все сърдце. — Хайде, че слънцето залѣзва.

За мигъ бѣхъ готовъ и трѣгнахъ.

— Не се безпокой, — увещавахъ го азъ. — Наистина, покъсно ще стигнемъ въ Карлово, но това нѣма значение. А като залѣзе слънцето, ще ни спори ходенето, защото ще бѣде хладно.

Но колкото и да бѣше хладно, не ни спорѣше. Изморени отъ чистия въздухъ, отъ богатия обѣдъ и най-вече отъ прекалената баня, едва се мѣкнѣхме. Утешаваше ни само едно: бѣхме извървѣли много пѣтъ и навѣрно Карлово бѣше близко.

Вечерътъ настѣпи по бързо отколкото очаквахме. На западъ небето потъмнѣ и тази

НА УЧИЛИЩЕ

Въвъ пѣсни и забави почивката измина, ний идемъ вече здрави за новата година.

И селскитѣ мегдани отново ставатъ тѣсни. Ще екнатъ като лани отъ викове и пѣсни.

Звънчето ще ни кани съсъ сладкитѣ си пѣсни. Ще учимъ като лани пакъ приказки чудесни!

Григоръ Угаровъ

Училището мило отъ дрѣмка ще пробудимъ, че идемъ съ нови сили отново да се трудимъ.

Учителътъ е вече въвъ класната ни стая, пакъ веселъ и сърдеченъ ще срещне всѣки, зная!

ЖИВОТНИ, КОИТО РѢДНО СЕ СРЪЩАТЪ ВЪ ЗООЛОГИЧЕСКА ГРАДИНА

Има животни и птици, които спокойно живѣятъ въ полето и гората, но мѣчно се отглеждатъ въ една зоологическа градина. Това се дължи на тѣхния особенъ начинъ на живѣне и хранене.

Лъвовете, тигри, слонове, дори африканската антилопа, могатъ по-лесно да се отгледатъ въ всѣка зоологическа градина, отколкото една обикновена къртица или единъ папунякъ.

Къртицата, която живѣе подъ земята и се храни съ бубулечки, мѣчно може да се нагоди къмъ условията на животъ въ зоологическата градина. Тя трѣбва да бѣде поставена въ специално мѣсто съ много прѣстъ, кѣдето да живѣе, и непрекъснато да получава храна. Къртицата въ единъ день изяде толкова много храна, колкото никое друго животно.

По нашитѣ гори се срѣща една хубава птица, подобна на кълвачъ, съ дълъгъ клонъ и качулка на главата, наречена папунякъ. Папунякътъ е

прелетна птица. Храни се съ бубулечки, насѣкоми и червейчета, които намира въ коритѣ на дърветата. Той не може да яде готова храна, която

самъ не си е изчопкалъ отъ дърветата. Затова и тази птица рѣдко може да се види въ зоологическа градина.

тъмнота се разлѣ толкова бързо по небосвода, че не усѣтихъ какъ се мръкна.

И тогава умората ни наддѣлѣ.

— Васка, братленце, — казахъ азъ, безъ да се боя отъ Васковото присмѣхулство. — Навѣрно сме приближили Карлово. Нѣма ли да бѣде по-добре да спремъ нѣкъде да починемъ, та после да продължимъ?

— Кѣде ще спремъ, — отговори Васко. — Пѣтъ е това. Можемъ ли да легнемъ сръдъ пѣтя?

— Да се отбиемъ нѣкъде на страна, — предложихъ азъ и бѣхъ увѣренъ, че Василъ ще се съгласи, защото и той говорѣше съ половинъ уста.

Отбихме се при първата извивка на пѣтя. Не се виждаше нищо, но съ кракъ намѣрихъ едно ниско зидче, прескочихме го и пипнешкомъ постлахме одеалата. Омотахме се въ тѣхъ и заспахме. Последното нѣщо, което чухъ, бѣха Васковитѣ думи:

— Нѣма да спимъ, а само ще си отпочинемъ.

И току изведнажъ усѣтихъ нѣкой да ме бута:

— Ставай, ставай, — шепнѣше се на ухото ми.

Отворихъ очи . . . Ужасъ . . . Лежахме на края на нѣква горица. Кѣсната есенна луна

бѣше изгрѣла и бѣлата ѣ свѣтлина обливаше високи каменни кръстове. Васко се бѣше сгушилъ до мене и треперѣше. Навѣрно и азъ треперѣхъ. Сега не си спомнямъ. Но помня, че ми бѣше противно и че противността ми се удвои, когато видѣхъ между кръстоветѣ да пристѣпва една бѣла сѣнка. И при всѣка стѣпка на сѣнката се разнасяше звѣнъ отъ тежки вериги.

При това зрелище никоя земна и небесна сила не бѣше въ състояние да ни задържи. Оставихме одеала и раници и като хвъркати изтърчахме на пѣтя.

— Кѣде търчите, бре? Стойте! Стойте!

— Слава Богу! Чухме човѣшки гласъ!

— Чичо, чичо! — закрещѣхъ въ единъ гласъ двамата. — Вампиръ!

— Господъ да ви знае! Изкарахе ми ума!

Единъ едрѣр селянинъ застана предъ насъ:

— Кѣде е вампира? Какъвъ вампиръ?

Полека дойдохме на себе си и обяснихме:

— Въ горицата! Ходи между кръстоветѣ и синджири му дрънкатъ на краката!

— Хм . . . — повдигна рамене селянинътъ. — Я вървете съ мене. Азъ отъ тамъ ще мина

И той подвикна на воловетѣ.

ПОКОЙНИ ПИСАТЕЛИ

Сава Раковски

Роденъ е презъ 1821 година въ гр. Котелъ, а е починалъ на 8 октомврий 1867 година въ гр. Букурещъ, Ромѣния.

Раковски е отъ първитѣ ратници за свободата на поробеното ни отечество. Цѣлото му творчество е било насочено къмъ пробуждане у народа жаждата за свобода. Той е билъ не само писателъ, но и хайдутинъ, бунтовникъ, организаторъ на чети. Цѣлиятъ му животъ е не-престанно скитничество, затварянъ и преследванъ, той е бѣгалъ отъ държава въ държава, като навсѣкѣде е работилъ само за свободата на поробената си родина.

Написалъ е: поемата „Горски пѣтникъ“, „Предвестникъ Горскаго пѣтника“, „Нѣколко речи о Асеню първому“, „Българскитѣ хайдутини“ и др.

За дѣлото на Раковски има написани доста книги. Отъ тѣхъ може да се научи много за живота на този великъ борецъ и вдѣховенъ писателъ, който е посочилъ на българитѣ, както Паисия Хилендарски, че и тѣ нѣкога сѣ имали свое царство.

ПЪРВАЦИ

Съсъ букварче и тетрадка лелината малка Радка къмъ училище да тича, много тя обича.

Като кака си Богдана ученичка и тя стана — съсъ моливи и писалка, — нищо, че е малка!

Пъкъ и рокличка си има нова за презъ тази зима, и обувки, и престилка — сѣщо като Милка.

Първолаци тази година тѣ ще бѣдатъ съ Катя, съ Гина. . . А пъкъ какъ се радватъ всички, че сѣ ученички!

Славчо Ангеловъ

Да речемъ, че сме трѣгнали въ петъ и половина. Значи . . .

— Положителенъ сѣмъ, че сме извървѣли двайсетъ, ако не повече.

— Тогава можемъ да починемъ, — предложихъ страховито азъ, защото познавахъ другаря си. Той бѣше неуморимъ, а надъ всичко отгоре и присмѣхулникъ. Но този пѣтъ той не се присмѣ, а напротивъ съвсемъ съчувствено рече:

— Още малко. Като стигнемъ до рѣката, ще починемъ. Тамъ ще обѣдваме, та и раницитѣ да поелектнатъ.

До брѣга на рѣка Стрѣма ни оставаше още единъ часъ пѣтъ, но понеже виждахъ клонеститѣ върби, не усѣтихъ, какъ стигнахме до тамъ. И тогава . . .

— Постилай едното одеало, — заповѣда Васката. — Постилай, докато приготвя обѣда.

Постлахъ одеалото, отворихъ раницата си и изсипахъ съдържанието ѣ. Васката ме последва. И така, следвайки се единъ другъ, скоро унищожихме половината отъ провизитѣ си.

— Васка, а за довечера?

— Какво за довечера? Довечера ще сме на гости у вуйчови. Той ще ни нагости . . .

— Добре, — съгласихъ се азъ. — А не мислишъ ли, че е добре да се изкъпемъ сега? Водата е топла, слънцето грѣе.

Колата заскърца успокоително.

А като стигнахме до гробищата вампирътъ бѣше излѣзалъ почти на пѣтя, скубѣше тревата по синуритѣ и смѣшно подскачаше съ вързанитѣ си нозе!

— Това ли ви е вампира, бре момчета? Единъ бѣлъ конъ. сплнатъ и пуснатъ въ гробищата да пасе.

Все пакъ не посмѣхъме да влѣземъ, за да си вземемъ туристическитѣ принадлежности. Това стори добриятъ селянинъ. И чакъ тогава Васката го запита:

— Чичо, ами далечъ ли е Карлово?

— Карлово ли? — прихна селянинътъ. — Вие за Карлово ли отивате?

— Да.

— Четирисетъ километра.

— А ти кѣде отивашъ, чичо?

— Въ Пловдивъ.

Спогледахме се другарски съ Васката и почти въ единъ гласъ казахме:

— Ами насъ можешъ ли да ни заведешъ до Пловдивъ?

— — — — —

Баща ми ме посрещна за смѣнъ и запита дали не му нося отъ Карлово розово масло.

Направихъ се, че не разбирамъ въпроса. И за туристическото си приключение не казахъ нито дума.

Змей Горянинъ